

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 26.1.2016
COM(2016) 36 final

2013/0014 (COD)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta o sprejetju nove uredbe o Agenciji Evropske unije za železnice in
razveljavitvi Uredbe (ES) št. 881/2004**

(Besedilo velja za EGP)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta o sprejetju nove uredbe o Agenciji Evropske unije za železnice in
razveljavitvi Uredbe (ES) št. 881/2004**

(Besedilo velja za EGP)

1. OZADJE

Komisija je 30. januarja 2013 sprejela obsežen sveženj šestih zakonodajnih predlogov za zagotovitev večje kakovosti in izbire na področju železniških storitev v Evropi.

Potrebno je izboljšati kakovost in učinkovitost železniških storitev, da bi postale privlačnejša izbira za potnike in da bi se spodbudil prehod na druge oblike prevoza. Boljše razmerje med kakovostjo in ceno ter trajnost je mogoče doseči z omejenimi javnimi sredstvi.

Namen svežnja je tudi spodbuditev inovacij v železniškem sektorju EU, da bi se izpolnila pričakovanja uporabnikov. To se bo doseglo na tri različne in med seboj povezane načine:

- (1) z odprtjem domačih trgov potniškega prometa za konkurenco in uvedbo obveznega razpisnega postopka za javna naročila storitev;
- (2) z okrepitvijo neodvisnosti upravljavcev infrastrukture, tako da bodo nadzirali vse glavne funkcije železniškega omrežja in vsem zagotavljali pravičen dostop do železniških storitev;
- (3) z okrepitvijo vloge Agencije, da postane „univerzalno okence“ za izdajanje dovoljenj za dajanje vozil na trg in varnostnih spričeval prevoznikom, ki bi veljala po vsej EU.

Datum predložitve predloga Evropskemu parlamentu in Svetu
(dokument COM(2013) 27 final – 2013/0014 COD):

31. januar 2013

Datum mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora:

10. julij 2013

Datum mnenja Odbora regij:

8. oktober 2013

Datum stališča Evropskega parlamenta, prva obravnava:

26. februar 2014

Datum sprejetja stališča Sveta:

10. december 2015

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Uredba o Agenciji Evropske unije za železnice in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 881/2004 je eden od šestih zakonodajnih predlogov, ki jih je Komisija sprejela 30. januarja 2013 v okviru četrtega železniškega paketa.

Glavni cilj pregleda uredbe o ustanovitvi Agencije Evropske unije za železnice (v nadaljnjem besedilu: Agencija)¹ je okrepiti vlogo Agencije, da postane „univerzalno okence“ za izdajanje dovoljenj za dajanje vozil na trg in varnostnih spričeval prevoznikom, ki bi veljala po vsej EU. Poleg tega bi pregledana uredba okrepila vlogo Agencije pri nadzoru nacionalnih pravil, saj bi ji dala pravico, da zahteva odpravo nepotrebnih pravil in spremlja nacionalne varnostne organe (NSA), zagotovila pa bi ji tudi vidnejše mesto v vlogi „sistemskega organa“ za evropski sistem za upravljanje železniškega prometa in telematske aplikacije.

Poleg tega je Komisija predlagala spremembo ustanovnega akta Agencije, da bi se uskladi s skupno izjavo in skupnim pristopom Parlamenta, Sveta in Komisije glede decentraliziranih agencij² (npr. v zvezi s strukturo upravljanja, večletnimi delovnimi programi in poenostavitvijo postopkov v zvezi z osebjem).

Zaradi znatnega števila sprememb v zvezi z nalogami Agencije in njeno notranjo organizacijo je Komisija predlagala, da se Uredbo 881/2004/EU nadomesti z novim aktom.

3. PRIPOMBE NA STALIŠČE SVETA

Stališče Sveta v prvi obravnavi, ki ga je Svet za promet sprejel 10. decembra 2015, podpira glavne cilje predloga Komisije za okrepitev vloge Agencije, vendar glede nekaterih vidikov odstopa od njega, zlasti v zvezi z določbo, da se železniškim podjetjem/proizvajalcem, ki delujejo le v eni državi članici, omogoči, da zaprosijo za varnostno spričevalo ali dovoljenje za vozilo bodisi pri Agenciji bodisi pri NSA.

Poleg tega stališče Sveta:

- Določa podrobne predpise o delovanju delovne skupine Agencije.
Zlasti navaja postopek za sprejemanje pravil o preglednosti, ki naj bi se v ta namen uporabljala.
- Agenciji zagotavlja potrebno orodje, da bo lahko prek informacijskega in komunikacijskega sistema delovala kot „enotno okence“.
To orodje bo zagotavljalo, da bodo Agencija in nacionalni varnostni organi seznanjeni o vseh zahtevkih za dovoljenja/varnostna spričevala, o tem, v kateri fazi so posamezni postopki, in kako so bili zahtevki razrešeni.
- Pojasnjuje vlogo Agencije pri postopnem zmanjševanju števila nacionalnih pravil.
V besedilu je predvidena preučitev nacionalnih ukrepov z vidika varnosti v železniškem sektorju ter interoperabilnosti in združljivosti s pravili o konkurenci, da bi se doseglo postopno zmanjšanje števila nacionalnih pravil. Mnenje, ki temelji na neodvisnem in nepristranskem strokovnem znanju in izkušnjah, je na ravni Unije bistvenega pomena. V tem kontekstu besedilo določa vlogo Agencije pri izdaji takega mnenja.

¹ Uredba (ES) št. 881/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2005.

² Skupni pristop in skupna izjava Parlamenta, Sveta in Komisije glede decentraliziranih agencij, podpisana 19. julija 2012.

- Navaja dodatne naloge Agencije, povezane s spremljanjem NSA in priglašениh organov.
Agencija bo spremljala uspešnost in postopek odločanja navedenih organov z namenom večje harmonizacije na ravni Unije.
- Opredeljuje, kako bo deloval odbor za pritožbe.
Določa podrobna pravila o delovanju odbora za pritožbe, vključno s pravili o neodvisnosti njegovih članov od strank, udeleženih v pritožbenem ali arbitražnem postopku, o preprečevanju in obvladovanju nasprotij interesov zaposlenih v Agenciji na vseh ravneh in o vključitvi trimesečnega roka za pritožbeni postopek, da se zagotovi, da pritožbe ne bi povzročale ovir ali zamud.
- Določa pogoje za sprejemanje izvedbenih aktov o pristojbinah, ki se plačujejo Agenciji.
Besedilo določa, da se pristojbine in dajatve določijo pregledno, pošteno in pravično ter da ne ogrožajo konkurenčnosti evropskega železniškega sektorja.

Komisija obžaluje dejstvo, da v primerjavi s prvotnim predlogom, ki ga je predstavila, stališče Sveta odstopa od nekaterih ključnih določb, ki so bile dogovorjene na podlagi skupnega pristopa glede decentraliziranih agencij EU, ki so ga leta 2012 sprejeli Evropski parlament, Svet in Komisija. To zlasti zadeva:

- imenovanje dveh predstavnikov Komisije v upravni odbor namesto štirih;
- dodelitev pooblastila za predlaganje razrešitve izvršilnega direktorja eni tretjini članov upravnega odbora, medtem ko bi moral biti v skladu s skupnim pristopom postopek za razrešitev izvršilnega direktorja enak postopku imenovanja;
- poleg tega Komisija poudarja, da imenovanje opazovalca izmed članov upravnega odbora, ki bo spremljal postopek Komisije za izbor izvršilnega direktorja, ne sme povzročiti podvajanja vlog v izbirnem postopku in postopku imenovanja.

4. ZAKLJUČEK

Komisija meni, da je pregled uredbe o Agenciji bistvenega pomena za uresničitev cilja uvedbe poenostavljenega in enotnega okvira za železniški sektor.

Zato Komisija v duhu kompromisa sprejme stališče Sveta, da se Evropskemu parlamentu omogoči, da končno besedilo sprejme v drugi obravnavi skupaj z ostalimi petimi predlogi četrtega železniškega paketa. Komisija namreč meni, da bi hkratno sprejetje tržnega in tehničnega stebra v največji možni meri povečalo koristi v smislu kakovosti storitev, učinkovitosti in konkurenčnosti železniškega sektorja.